

สรุปข่าวด้านการเกษตรที่สำคัญของญี่ปุ่น ระหว่างวันที่ 5 – 11 สิงหาคม 2566

ในช่วงครึ่งแรกของปี 2566 ญี่ปุ่นมีมูลค่าส่งออกสินค้าเกษตรขั้นต้นขยายตัวร้อยละ 9 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา (5 สิงหาคม 2566)

จากข้อมูลของกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) เมื่อวันที่ 4 สิงหาคมที่ผ่านมาพบว่า ในช่วงเดือนมกราคม – มิถุนายน 2566 ญี่ปุ่นส่งออกสินค้าเกษตรขั้นต้นคิดเป็นมูลค่า 183,100 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 9 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา เนื่องจากการฟื้นตัวของ การรับประทานอาหารนอกบ้าน และเงินเยนที่อ่อนค่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งมูลค่าส่งออกเนื้อโคและแอปเปิ้ลขยายตัวอย่างชัดเจน

มูลค่าส่งออกสินค้าเกษตรขั้นต้นคำนวณจากมูลค่าส่งออกสินค้าเกษตรหักออกด้วยมูลค่าส่งออกสินค้าแปรรูป ทั้งนี้ ในช่วงเดือนมกราคม - มิถุนายน 2565 มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรขั้นต้นขยายตัวร้อยละ 6 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

เมื่อพิจารณารายสินค้าแล้วพบว่า ในช่วงเดือนมกราคม – มิถุนายน 2566 แอปเปิ้ลมีมูลค่าส่งออก 6,300 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 41 ขณะที่ ปริมาณการส่งออกขยายตัวประมาณร้อยละ 50 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา เนื่องจากในปี 2565 มีการส่งออกน้อย ประกอบกับประเทศสหรัฐอเมริกาได้ผลผลิตไม่ดี ตลาดจึงมีความต้องการแอปเปิ้ลของญี่ปุ่นทดแทนทั้งที่ซื้อเป็นของขวัญและบริโภคในครัวเรือน ในส่วนของเนื้อโคมีมูลค่าส่งออก 26,200 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 22 ขณะเดียวกัน มูลค่าส่งออก Chinese Yam และข้าวขยายตัวร้อยละ 33 และร้อยละ 30 ตามลำดับเช่นกัน

ในภาพรวมญี่ปุ่นมีมูลค่าส่งออกสินค้าเกษตร ป่าไม้ ประมง และผลิตภัณฑ์อาหาร คิดเป็น 714,400 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา เจ้าหน้าที่ MAFF วิเคราะห์ว่า การรับประทานอาหารนอกบ้านฟื้นตัว ความต้องการของผู้ประกอบการค้าปลีกและการจำหน่ายทางออนไลน์อยู่ในเกณฑ์ดี ต่อเนื่อง ส่งผลให้สินค้าเกษตรหลายรายการมีมูลค่าส่งออกขยายตัว อย่างไรก็ตาม ประเด็นการกักกันสินค้าประมงอันเนื่องมาจากปัญหาโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ Fukushima Daiichi อาจส่งผลกระทบต่อ การส่งออกในช่วงครึ่งหลังของปี ซึ่ง MAFF จะได้ติดตามสถานการณ์และเดินทางเจรจาขอผ่อนปรนเงื่อนไขต่อไป

มูลค่าส่งออกสินค้าเกษตร ป่าไม้ ประมงและผลิตภัณฑ์อาหารในช่วงครึ่งแรกของปี 2566

รายการ	มูลค่า (100 ล้านบาท)	เปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2565 (ร้อยละ)
สินค้าเกษตร (รวมสินค้าแปรรูป)	4,326	+7
- สินค้าแปรรูป	2,495	+5
- สินค้าเกษตรขั้นต้น	1,831	+9
-- สินค้าปศุสัตว์	625	+15
-- ธัญพืช	307	+6
-- ผักผลไม้	280	+17

รายการ	มูลค่า (100 ล้านบาท)	เปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2565 (ร้อยละ)
-- อื่นๆ	619	+4
สินค้าป่าไม้	307	+2
สินค้าประมง	1,632	+13
รวม	7,144	+10

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

พายุไต้ฝุ่นขนุนส่งผลให้ราคาส่งมะม่วงจากจังหวัด Okinawa ปรับตัวสูงขึ้น (5 สิงหาคม 2566)

ราคาจำหน่ายมะม่วงปรับตัวสูงขึ้นเนื่องจากจังหวัด Okinawa ซึ่งเป็นแหล่งผลิตมะม่วงของญี่ปุ่นประสบพายุไต้ฝุ่นหมายเลข 6 (ขนุน) ส่งผลให้ปริมาณส่งจำหน่ายลดลงอย่างเห็นได้ชัด โดยราคาในช่วงต้นเดือนสิงหาคมปรับเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 40 เมื่อเทียบกับปีปกติ (ค่าเฉลี่ยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา)

ราคาส่งตลาดสำคัญ 7 แห่ง ในช่วงวันที่ 1 – 4 สิงหาคม 2566 เฉลี่ยกิโลกรัมละ 2,455 เยน เพิ่มขึ้นร้อยละ 36 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยปริมาณการส่งจำหน่ายลดลงตั้งแต่ต้นเดือนสิงหาคมที่ผ่านมา และมีบางช่วงที่ปริมาณเข้าสู่ตลาดค้าส่งลดลงประมาณร้อยละ 80 เมื่อเทียบกับปีปกติ ราคาปรับตัวสูงขึ้นประมาณร้อยละ 80 – 90 ทั้งนี้ ในวันที่ 4 สิงหาคมที่ผ่านมา ปริมาณเข้าสู่ตลาดเริ่มฟื้นตัว ราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 1,957 เยน สูงกว่าปีปกติประมาณร้อยละ 10

เจ้าหน้าที่สหกรณ์การเกษตร JA Okinawa สำนักงานโตเกียวให้ข้อมูลว่า พายุไต้ฝุ่นส่งผลให้มีการระงับเที่ยวบิน สินค้าจึงขาดตลาด ขณะเดียวกัน พายุไต้ฝุ่นส่งผลให้มะม่วงเป็นรอยหรือร่วงจากต้นก่อนกำหนดมะม่วงเกรดดีจึงมีสัดส่วนลดลง

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

มูลค่านำเข้าอาหารที่ขยายตัวส่งผลให้อัตราการพึ่งพาตนเองด้านอาหารคิดตามมูลค่าการผลิตลดลงเหลือร้อยละ 58 (6 สิงหาคม 2566)

แหล่งข่าวรายงานเมื่อวันที่ 5 สิงหาคมที่ผ่านมาว่า ในปีงบประมาณ 2565 (เมษายน 2565 - มีนาคม 2566) ญี่ปุ่นมีอัตราการพึ่งพาตนเองด้านอาหารคิดตามมูลค่าการผลิต คิดเป็นร้อยละ 58 ลดลงร้อยละ 5 เมื่อเทียบกับปีงบประมาณก่อนหน้า เนื่องจากราคาธัญพืชในตลาดสากลปรับตัวสูงขึ้น ประกอบกับเงินเยนที่อ่อนค่าส่งผลให้ราคานำเข้าอาหารปรับตัวสูงขึ้น มูลค่านำเข้าจึงขยายตัว ขณะที่ อัตราการพึ่งพาตนเองด้านอาหารคิดตามแคลอรี คิดเป็นร้อยละ 38 เท่ากับปีงบประมาณก่อนหน้า แต่ยังคงอยู่ในเกณฑ์ต่ำ

อัตราการพึ่งพาตนเองด้านอาหารคิดตามมูลค่าการผลิตลดลงเป็นปีที่ 2 ติดต่อกัน โดยลดลงร้อยละ 9 ในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา และลดลงต่ำกว่าร้อยละ 60 ซึ่งนับว่าต่ำสุดเป็นประวัติการณ์

ในปีงบประมาณ 2565 ญี่ปุ่นมีปริมาณนำเข้าอาหารใกล้เคียงกับปีงบประมาณก่อนหน้าแต่ราคาสากลของธัญพืช อาหารสัตว์ ปุ๋ย น้ำมันเชื้อเพลิง ฯลฯ ปรับตัวสูงขึ้น ประกอบกับเงินเยนอ่อนค่า ส่งผลให้ราคานำเข้า

ขยายตัว ขณะที่ ราคาสินค้าเกษตรที่ผลิตในประเทศไม่ได้สะท้อนต้นทุนที่ขยายตัวเท่าที่ควร โดยจากข้อมูลของกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) พบว่า ดัชนีราคาสินค้าเกษตร (ปี 2563 เท่ากับ 100) ในปี 2565 คิดเป็น 102.2 เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.4 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า สำหรับอัตราการพึ่งพาตนเองด้านอาหาร คิดตามแคลอรีพบว่า ลดลงต่ำกว่าร้อยละ 40 เป็นปีที่ 13 ติดต่อกัน เนื่องจากปริมาณการผลิตข้าวสาลีและสินค้าประมงลดลงเมื่อเทียบกับปีงบประมาณก่อนหน้า

ทั้งนี้ รัฐบาลญี่ปุ่นกำหนดเป้าหมายเพิ่มอัตราการพึ่งพาตนเองด้านอาหารคิดตามมูลค่าการผลิตให้ได้ร้อยละ 75 และอัตราการพึ่งพาตนเองด้านอาหารคิดตามแคลอรีให้ได้ร้อยละ 45 ภายในปีงบประมาณ 2573 (เมษายน 2573 - มีนาคม 2574)

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

รัฐบาลญี่ปุ่นเตรียมเดินทางพิจารณาช่วงเวลาปล่อยน้ำปนเปื้อนฯ ที่ผ่านการบำบัดลงสู่ทะเล (8 สิงหาคม 2566)

แหล่งข่าวรายงานว่า รัฐบาลญี่ปุ่นอยู่ระหว่างพิจารณาการปล่อยน้ำปนเปื้อนที่ผ่านการบำบัดจากโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ Fukushima Daiichi ลงสู่ทะเลในช่วงปลายเดือนสิงหาคม - ต้นเดือนกันยายน 2566 โดยมีการคาดการณ์ว่าจะมีการเห็นชอบแนวทางหลังจากที่ Mr. Fumio KISHIDA นายกรัฐมนตรีเดินทางไปเข้าร่วมการประชุมสุดยอดผู้นำญี่ปุ่น-สหรัฐอเมริกา-เกาหลีใต้ ณ สหรัฐอเมริกา ในวันที่ 18 สิงหาคม 2566 ซึ่ง Mr. KISHIDA จะมีการชี้แจงประเด็นดังกล่าวในคราวประชุมสุดยอดผู้นำด้วย อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีความชัดเจนว่า รัฐบาลญี่ปุ่นจะได้รับความเข้าใจจากผู้เกี่ยวข้องด้านการทำประมงในประเทศที่ยังคงต่อต้านต่อการตัดสินใจดังกล่าวหรือไม่

ด้าน Mr. Hirokazu MATSUNO เลขาธิการคณะรัฐมนตรีกล่าวย้ำในการแถลงข่าวเกี่ยวกับช่วงเวลาของการปล่อยน้ำฯ ลงสู่ทะเลว่าเป็นช่วง “ประมาณฤดูร้อน” พร้อมกล่าวเสริมว่า “สำหรับช่วงเวลาที่แน่นอนจะมีการตัดสินใจโดยรัฐบาลซึ่งจะพิจารณาจากมาตรการด้านความปลอดภัย และมาตรการเยียวยาผลกระทบด้านภาพลักษณ์ความปลอดภัยของสินค้าประมง”

ทั้งนี้ รัฐบาลญี่ปุ่นอยู่ระหว่างนัดหมายการประชุมทวิภาคีในคราวประชุมสุดยอดผู้นำ 3 ประเทศ ณ สหรัฐอเมริกา สำหรับเกาหลีใต้ซึ่งยังคงมีกระแสความกังวลที่ค่อนข้างชัดเจน Mr. KISHIDA จะเรียกร้องให้มีความเข้าใจในประเด็นดังกล่าว โดยเมื่อ Mr. KISHIDA เดินทางกลับประเทศญี่ปุ่นแล้วจะมีการเรียกประชุมคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องในวันที่ 20 สิงหาคม 2566 เพื่อพิจารณาช่วงเวลาในการปล่อยน้ำฯ ลงสู่ทะเล

ขณะเดียวกัน เพื่อเป็นการเสริมสร้างความเข้าใจกับผู้เกี่ยวข้องด้านการทำประมง รัฐบาลญี่ปุ่นได้ส่ง Mr. Yasutoshi NISHIMURA รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรม และคณะ ลงพื้นที่ชี้แจงกับสหกรณ์ประมงในพื้นที่จังหวัด Fukushima และ Miyagi หลายครั้ง นอกจากนี้ Mr. KISHIDA ยังมีกำหนดพบหารือกับประธานสหพันธ์สหกรณ์การประมงแห่งประเทศไทย เพื่อชี้แจงเกี่ยวกับมาตรการแก้ไขปัญหาด้านภาพพจน์ความปลอดภัยของสินค้าประมง

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น จัดการประชุมเพื่อพิจารณาการจัดทำร่างกฎหมายอาหารยามฉุกเฉิน (9 สิงหาคม 2566)

เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2566 กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) จัดการประชุมพิจารณาเกี่ยวกับความมั่นคงด้านอาหารในยามฉุกเฉิน ครั้งที่ 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างระบบให้รัฐบาลสามารถพิจารณามาตรการแก้ไขกรณีการนำเข้าจากต่างประเทศหยุดชะงัก ภายหลังที่ปัจจัยความเสี่ยงต่อความมั่นคงอาหารเพิ่มขึ้น เช่น การเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศ ความไม่สงบในภูมิภาค ฯลฯ ซึ่งจะมีการจัดทำ/แก้ไขกฎหมายให้รัฐบาลสามารถควบคุมการขนส่งหรือสั่งให้มีการเพิ่มปริมาณการผลิตในประเทศได้ ทั้งนี้ จะมีการรวบรวมผลการพิจารณาภายในปีนี้ และเสนอต่อที่ประชุมรัฐสภาในปีหน้า

การประชุมฯ ดังกล่าว เป็นไปตาม “แนวทางใหม่” ภายใต้การทบทวนกฎหมายพื้นฐานด้านอาหาร การเกษตร และพื้นที่ชนบท ที่เห็นชอบเมื่อเดือนมิถุนายนที่ผ่านมา องค์ประกอบการประชุมฯ ประกอบไปด้วย Mr. Kenji WATANABE ศาสตราจารย์จากมหาวิทยาลัย Nagoya ทำหน้าที่ประธาน โดยมีผู้แทนสหกรณ์การเกษตร เจ้าหน้าที่จาก MAFF และกระทรวงการต่างประเทศ ฯลฯ เข้าร่วม ซึ่งมีกำหนดจัดการประชุมรวม 6 ครั้ง เพื่อกำหนดค่านิยมของ “ยามฉุกเฉิน” จัดทำรายละเอียดของมาตรการ และกำหนดหน้าที่ของรัฐบาล

ในการประชุมครั้งแรกมีการอภิปรายเกี่ยวกับปัจจัยความเสี่ยงต่อความมั่นคงด้านอาหาร เช่น การเพิ่มขึ้นของประชากรโลกและการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศกำลังพัฒนาที่ส่งผลให้ความต้องการอาหารปรับตัวสูงขึ้น รวมถึงปัจจัยที่มีความไม่แน่นอน เช่น ภัยแล้ง โรคระบาดสัตว์ โรคและแมลงศัตรูพืช สภาพอากาศที่ร้อนขึ้น ฯลฯ ด้านเจ้าหน้าที่ MAFF ระบุว่า ปัจจัยความเสี่ยงมีความหลากหลายมากขึ้นและยังทวีความรุนแรงขึ้นอีกด้วย

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

จัดทำโดย
สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ
ประจำกรุงโตเกียว